Dosarul nr. 3-4049/2024 /2-24099785-12-3-05092024/

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

04 martie 2025 mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), Gandrabur Marcel, specializat în materia contenciosului administrativ, examinând unipersonal, în procedură scrisă, acțiunea de contencios administrativ intentată de către Spiridonov Irina împotriva Agenției Naționale a Arhivelor privind accesul la informație,

c o n s t a t ă:

Argumentele participanţilor la proces.

La data de 05 septembrie 2024 Spiridonov Irina a înaintat **acțiune de contencios administrativ** în contradictoriu cu Agenția Națională a Arhivelor, solicitând:

- Furnizarea de către Agenția Națională a Arhivelor a informației solicitate prin cererea depusă prin intermediul trimiterii poștale din 31 iulie 2024.
- Repararea prejudiciului moral în mărime de 100 000 (una sută mii) lei.
- Aplicarea față de pârât a sancțiunilor pecuniare privind eschivarea de la furnizarea informației de interes public conform legislației în vigoare.

În motivarea acțiunii a menționat că, prin intermediul trimiterii poștale nr. ***** a Î.S. ”Poșta Moldovei”, la 31 iulie 2024, în conformitate cu prevederile art. 13 alin. (1), art. 14 alin. (1) lit. a), art 19 alin. (1) din Legea nr. 148 din 09.06.2023 privind accesul la informațiile de interes public, a solicitat de la Agenția Națională a Arhivelor furnizarea informației referitor la faptul cine a deținut în calitate de titular funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în perioada de 02.01.2024 - 26.02.2024, inclusiv. Totodată a solicitat prezentarea informației cine a îndeplinit interimatul funcției de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în această perioadă. Prin intermediul poștei electronice, la 09 august 2024 a primit răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor Naționale a Arhivelor nr. 01-20/389 din 09 august 2024 prin care i s-a adus la cunoștință, că prin Hotărârea Guvernului nr. 677/2023 a fost aprobată noua structură a Agenției în care a fost creată Direcția digitalizare și e-Arhivă. S-a comunicat că în data de 05 ianuarie 2024, directorul adjunct al Agenției, Cerbu Alexandru, a depus o cerere către Ministerul Justiției de a fi transferat în funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă în conformitate cu

prevederile art. 48 alin. (7) din Legea 158/2008. Altă cerere la funcția respectivă până la data de 01 iunie 2024 nu a fost depusă în adresa Agenției. Conform cererii sale înregistrate la secretariatul Agenției la 01 august 2024 cu nr. 557, concret a solicitat furnizarea informației referitor la faptul cine a deținut în calitate de titular funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în perioada 02.01.2024-26.02.2024, inclusiv. Totodată a solicitat prezentarea informației cine a îndeplinit interimatul funcției de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă în cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în această perioadă, care nu i-a furnizată. Potrivit art. 34 alin. (1) din Constituție, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit, iar conform alin. (2) al aceluiași articol, autoritățile publice, potrivit competențelor care le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal. Considerându-se vătămată în sensul art. 17 din Codul administrativ, la 23 august 2024 prin intermediul trimiterii poștale nr. ***** AS a Î.S. ”Poșta Moldovei”, a depus la Agenția Națională a Arhivelor o cerere prealabilă în care am solicitat: furnizarea informației solicitate în cererea sa depusă prin intermediul oficiului poștal la 31 iulie 2024: plata de către Agenția Națională a Arhivelor a daunei morale cauzate prin nefurnizarea informației, în mărime de 30000 (treizeci mii) lei. A indicat că în cazul respingerii cererii prealabile depuse de mine privind furnizarea informației solicitate și plata daunei morale indicate, va fi nevoită să se adreseze în instanța de judecată cu o cerere de chemare în judecată în contencios administrativ. Potrivit art. 25 alin. (1) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, orice persoană care revendică dreptul de acces la informațiile de interes public poate contesta în instanța de judecată orice acțiune sau inacțiune a furnizorilor de informații prin care s- au încălcat, iar conform alin. (3) al articolului susindicat, acțiunea în contencios administrativ se înaintează în decurs de 30 de zile de la data comunicării răspunsului furnizorului de informații. În conformitate cu art. 28 alin. (1), lit. b) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, comunicarea incompletă a informațiilor de interes public constituie încălcări ale legislației privind accesul la informațiile de interes public, pasibile de sancțiune pecuniară. Reieșind din prevederile art. 26 alin. (5) din Legea nr. 148/2023 privind accesul la informațiile de interes public, reclamanții au dreptul de a solicita și repararea prejudiciului material și/sau moral. Consideră că prin eschivarea de a-i furniza informația concret solicitată, Agenția Națională a Arhivelor i-a barat dreptul fundamental privind accesul la informație, prin aceasta creându-i piedici de a colecta probe pentru a fi prezentate în ședințele de judecată în cadrul proceselor pe care le-a pornit împotriva Agenției Naționale a Arhivelor, privind restabilirea sa un funcția deținută. Totodată, consideră că prin eschivarea de a-i furniza informația concret solicitată, administrația ANA continuă intimidarea sa, prin ce îi produce suferințe psihologice. Conform prevederilor art. 2006 alin. (1) din Codul civil, prejudicial cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de către autoritatea publică. Potrivit art. 2036 alin. (1) din Codul civil, în cazul în care persoanei i sa cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale, nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute le lege, instanța de

judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata despăgubirii.

Prin **cererea/referința** Agenției Naționale a Arhivelor s-a solicitat respingerea acțiunii ca fiind inadmisibilă și neîntemeiată. *(f.d. 28-34, 35-40)*

Aprecierea instanței de judecată.

Analizând piesele dosarului prin prisma rigorilor art. 130 din Codul de procedură civilă prin coraportare la prevederile legale ce guvernează raportul juridic litigios, judecătorul ajunge la concluzia că acțiunea dedusă judecății este admisibilă, însă neîntemeiată și urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform **art. 22 din Codul administrativ**, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Faptele deja cunoscute autorităţilor publice sau instanţelor de judecată competente, faptele general notorii şi faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, până la proba contrarie.

În acord cu **art. 194 alin. (1) din Codul administrativ**, în procedura în prima instanţă, în procedura de apel şi în procedura de examinare a recursurilor împotriva încheierilor judecătoreşti se soluţionează din oficiu probleme de fapt şi de drept.

În conformitate cu **art. 195 din Codul administrativ**, procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art. 169–171.

Conform **art. 118 alin. (3) din Codul de procedură civilă**, circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sunt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform **art. 121 din Codul de procedură civilă**, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului, iar **art. 122 din Codul de procedură civilă** prevede că, circumstanţele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probaţiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante. Admisibilitatea probelor se determină în conformitate cu legea în vigoare la momentul eliberării lor.

Circumstanțele de fapt relevante.

La 31 iulie 2024, Spiridonov Irina, prin cerere a solicitat de la Agenția Națională a Arhivelor furnizarea informației referitor la faptul cine a deținut în calitate de titular funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în perioada de 02.01.2024 - 26.02.2024, inclusiv. Totodată a solicitat prezentarea informației cine a îndeplinit interimatul funcției de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a

Arhivelor în această perioadă.

Prin intermediul poștei electronice, la 09 august 2024 Spiridonov Irina a primit răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor Naționale a Arhivelor nr. 01-20/389 din 09 august 2024 prin care i s-a adus la cunoștință, că prin Hotărârea Guvernului nr. 677/2023 a fost aprobată noua structură a Agenției în care a fost creată Direcția Digitalizare și e-Arhivă. S-a comunicat că în data de 05 ianuarie 2024, directorul adjunct al Agenției, Cerbu Alexandru, a depus o cerere către Ministerul Justiției de a fi transferat în funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (7) din Legea 158/2008. Altă cerere la funcția respectivă până la data de 01 iunie 2024 nu a fost depusă în adresa Agenției.

Cererea prealabilă formulată de Spiridonov Irina s-a soldat cu reacție din partea Agenției Naționale a Arhivelor – scrisoarea nr. 01-20/420 din 05 septembrie 2024.

Cadrul normativ general.

În corespundere cu **art. 5 din Codul administrativ**, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale şi normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum şi a operaţiunilor administrative realizate de autorităţile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii şi se aplică nemijlocit legea.

Conform **art. 6 din Codul administrativ**, procedura administrativă este activitatea autorităților publice cu efect în exterior, îndreptată spre examinarea condițiilor, pregătirea și emiterea unui act administrativ individual, spre examinarea condițiilor, pregătirea și încheierea unui contract administrativ sau examinarea condiţiilor, pregătirea şi întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică. Emiterea unui act administrativ individual, încheierea unui contract administrativ sau întreprinderea unei măsuri strict de autoritate publică sunt părți ale procedurii administrative.

În concordanță cu **art. 9 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, prin petiţie, în sensul prezentului cod, se înţelege orice cerere, sesizare sau propunere adresată unei autorităţi publice de către o persoană fizică sau juridică. Prin cerere se solicită emiterea unui act administrativ individual sau efectuarea unei operaţiuni administrative.

Conform **art. 14 din Codul administrativ**, actul real este activitatea administrativă de drept public care nu are drept scop o reglementare concretă sau abstractă, ci un rezultat real.

Sunt acte reale, în special, informaţiile, avertizările sau recomandările autorităţilor publice şi acţiunile întreprinse de acestea.

În măsura în care prevederile prezentului cod nu conţin reglementări imperative, în privinţa actelor reale se aplică corespunzător dispoziţiile referitoare la actele administrative individuale, dacă acest lucru nu este exclus în baza diferenţelor dintre actul administrativ individual şi actul real.

În conformitate cu **art. 17 din Codul administrativ**, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

În acord cu **art. 20 din Codul administrativ**, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o

acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Conform **art. 64 din Codul administrativ**, autoritatea publică este obligată să soluţioneze o cerere potrivit competenţelor sale şi în termenul stabilit de lege.

Refuzul de a primi sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Prin derogare de la prevederile alin. (2), în cazurile prevăzute de lege, nesoluţionarea în termen a unei cereri se consideră drept acceptare a acesteia.

Potrivit **art. 93 din Codul administrativ**, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

În concordanță cu **art. 96 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, notificările şi comunicările către participanţii la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă şi eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării şi acceptată de participantul la procedură.

Autorităţile publice trebuie să se asigure că participanţii la procedură indică, în cadrul procedurii, o modalitate principală de comunicare, precum şi modalităţi alternative.

În temeiul **art. 137 din Codul administrativ**, în exercitarea dreptului discreţionar atribuit, autorităţile publice trebuie să acţioneze cu bună-credinţă în limitele legal stabilite şi cu respectarea scopului pentru care le-a fost atribuit dreptul.

Dacă autoritatea publică poate decide discreţionar şi doar una din mai multe consecinţe juridice este legală, atunci dreptul discreţionar al autorităţii publice se reduce la alegerea consecinţei juridice/soluţiei legale.

Stările de fapt identice în esenţă se tratează identic. O tratare neidentică a două stări de fapt identice se admite numai dacă există un motiv obiectiv.

Dacă într-un caz autoritatea publică şi-a exercitat dreptul discreţionar într-un anumit mod, atunci în cazuri similare ea este obligată să îşi exercite dreptul discreţionar în acelaşi mod. Această regulă nu se aplică dacă autoritatea publică intenţionează să îşi schimbe în viitor practica de exercitare a dreptului discreţionar în cazuri similare.

Conform **art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ**, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Conform **art. 219 din Codul administrativ**, instanţa de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declaraţiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanţi.

Instanţa de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greşelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete şi pentru

depunerea tuturor declaraţiilor necesare constatării şi aprecierii stării de fapt. Instanţa de judecată indică asupra aspectelor de fapt şi de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată nu are dreptul să depăşească limitele pretenţiilor din acţiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanţii la proces.

Instanţa de judecată poate avea o discuţie juridică cu participanţii la proces sau poate da în scris indicaţii cu privire la situaţia de drept a cauzei examinate.

În conformitate cu **art. 225 din Codul administrativ**, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică:

a) și-a exercitat dreptul discreționar;

b) a luat în considerare toate faptele relevante;

c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar;

d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

Cadrul normativ special.

Dreptul accesului la informația de interes public este o parte componentă a dreptului la libertatea exprimării, stipulat în **art. 19 al Declarației Universale a Drepturilor Omului** adoptată de Adunarea Generala a Organizatiei Națiunilor Unite la 10 de septembrie 1948: Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

În unison cu **art. 10 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului**, orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie şi libertatea de a primi sau a comunica informaţii ori idei fără amestecul autorităţilor publice şi fără a ţine seama de frontiere. Prezentul articol nu împiedică Statele să supună societăţile de radiodifuziune, cinematografie sau televiziune unui regim de autorizare. Exercitarea acestor libertăţi ce comportă îndatoriri şi responsabilităţi poate fi supusă unor formalităţi, condiţii, restrângeri sau sancţiuni prevăzute de lege care, într-o societate democratică, constituie măsuri necesare pentru securitatea naţională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, apărarea ordinii şi prevenirea infracţiunilor, protecţia sănătăţii, a moralei, a reputaţiei sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea informaţiilor confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti.

Conform **art. 34 din Constituția Republicii Moldova**, dreptul persoanei de a avea acces la orice informație de interes public nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice, potrivit competențelor ce le revin, sunt obligate să asigure informarea corectă a cetățenilor asupra treburilor publice și asupra problemelor de interes personal.

În conformitate cu **art. 4 din Legea privind accesul la informațiile de interes public,** în sensul prezentei legi, informaţii de interes public sunt toate informaţiile deţinute de furnizorii de

informaţii, indiferent de suportul de stocare (pe hârtie, în formă electronică sau în orice alt format).

În conformitate cu **art. 5 din Legea privind accesul la informațiile de interes public**, furnizorii de informaţii sunt:

a) autorităţile publice;

b) instituţiile publice;

c) întreprinderile de stat şi întreprinderile municipale;

d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informaţii prevăzuţi la lit. a)–c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)–(7) din Codul civil nr.1107/2002;

e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare;

f) întreprinderile energetice care desfăşoară activităţi în domeniul gazelor naturale, al energiei electrice sau al energiei termice;

g) asociaţiile profesionale şi organele de autoadministrare, constituite prin lege, ale profesiilor din sectorul justiţiei;

h) partidele politice.

În acord cu **art. 6 din Legea privind accesul la informațiile de interes public**, orice persoană fizică sau juridică are dreptul la accesul la informaţiile de interes public, în formele şi condiţiile prevăzute de lege.

Furnizorii de informaţii sunt obligaţi să asigure accesul la informaţiile de interes public, în formele şi condiţiile prevăzute de lege.

În corespundere cu **art. 13 din Legea privind accesul la informațiile de interes public**, orice persoană fizică sau juridică are dreptul să solicite şi să obţină informaţii de interes public în condiţiile legii, prin înaintarea unei cereri de comunicare a informaţiilor de interes public. Furnizorii de informaţii sunt obligaţi să comunice informaţiile de interes public solicitate, în condiţiile legii. Prevederile Codului administrativ se aplică numai în măsura în care nu contravin prevederilor prezentei legi.

În concordanță cu **art. 19 din Legea privind accesul la informațiile de interes public**, informaţiile de interes public se comunică solicitantului din momentul în care sunt disponibile pentru a fi comunicate, dar nu mai târziu de 10 zile de la data înregistrării cererii. Termenul stabilit la alin. (1) poate fi prelungit cu cel mult 7 zile în cazul în care cererea este complexă sau se solicită un volum mare de informaţii, care necesită timp suplimentar pentru prelucrare. Prelungirea are efect doar dacă solicitantul este informat despre aceasta în scris, în interiorul termenului prevăzut la alin. (1) şi cu indicarea motivelor prelungirii. În cazul conexării cererilor conform art. 18, termenul de examinare şi soluţionare curge de la data înregistrării primei cereri înaintate de către solicitant. Cererile adresate verbal se soluţionează imediat, în ziua înaintării, dacă informaţiile solicitate sunt disponibile pentru a fi comunicate imediat. În cazul în care informaţiile solicitate nu sunt disponibile pentru a fi comunicate imediat sau acestea sunt cu accesibilitate limitată, solicitantul este îndrumat să înainteze o cerere în formă electronică sau în scris, care va fi examinată şi soluţionată în termenele prevăzute la alin. (1)–(3).

Conform **art. 23 din Legea privind accesul la informaţiile de interes public**, cererea se respinge, integral sau parţial, în cazul în care:

a) furnizorul de informaţii nu deţine informaţia solicitată, nu cunoaşte dacă aceasta se află în posesia unui alt furnizor de informaţii şi nu există circumstanţe pentru readresare;

b) în privinţa informaţiei solicitate furnizorul de informaţii a oferit deja un răspuns. În acest caz se face referire la numărul şi data răspunsului oferit anterior.

Respingerea integrală sau parţială a cererii este motivată în scris şi comunicată solicitantului în termenul prevăzut la art. 19.

În cazul în care nu deţine informaţia solicitată, furnizorul de informaţii care a înregistrat cererea va readresa cererea, integral sau parţial, unui alt furnizor de informaţii, dacă cunoaşte că informaţia solicitată se află în posesia acestuia. În acest caz, originalul sau copia cererii se expediază pentru examinare furnizorului de informaţii relevant în termen de 5 zile lucrătoare de la data înregistrării cererii, fapt despre care este informat solicitantul.

Pentru examinarea şi soluţionarea cererii readresate începe un nou termen, conform art. 19, care curge de la data înregistrării cererii readresate.

Refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeaşi regulă se aplică şi în cazul nesoluţionării unei cereri în termen legal.

Conform **art. 24 alin. (1) din Legea privind accesul la informaţiile de interes public,** comunicarea informaţiilor de interes public este refuzată, integral sau parţial, dacă informaţiile solicitate constituie informaţii cu accesibilitate limitată conform art. 8.

Prevederile **art. 28-29 din Legea privind accesul la informaţiile de interes public**, constituie încălcări ale legislaţiei privind accesul la informaţiile de interes public, pasibile de sancţiune pecuniară, următoarele fapte:

a) nepublicarea informaţiilor de interes public prevăzute la art.10;

b) comunicarea incompletă a informaţiilor de interes public;

c) solicitarea unor plăţi ilegale pentru comunicarea informaţiilor de interes public;

d) respingerea sau readresarea neîntemeiată a cererii;

e) refuzul neîntemeiat de a comunica informaţiile de interes public.

Pentru încălcările prevăzute la art. 28, instanţa de judecată aplică furnizorului de informaţii o sancţiune pecuniară sub formă de amendă.

Amenda se stabileşte în unităţi convenţionale. O unitate convenţională constituie 50 de lei.

La aplicarea amenzii se ţine cont de:

a) gravitatea şi durata încălcării constatate;

b) consecinţele încălcării constatate pentru reclamant;

c) alte circumstanţe relevante.

Instanţa de judecată aplică furnizorului de informaţii:

a) pentru încălcarea prevăzută la art. 28 lit. a) – amendă de la 5 la 60 de unităţi convenţionale;

b) pentru încălcările prevăzute la art. 28 lit. b)–d) – amendă de la 10 la 100 de unităţi convenţionale;

c) pentru încălcarea prevăzută la art. 28 lit. e) – amendă de la 20 la 200 de unităţi convenţionale.

Amenda se încasează din contul furnizorului de informaţii şi se virează în bugetul de stat. Amenda se execută potrivit prevederilor Codului administrativ.

Admisibilitatea acțiunii de contencios administrativ.

1. Partea reclamantă (solicitantul) revendică informații care se pretind că nu au fost oferite de partea pârâtă (furnizorul), prin urmare pretențiile respective sunt susceptibile controlului judecătoresc în ordinea contenciosului administrativ în lumina prevederilor art. 39, 189 și art. 206 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ.

2. Litigiul dedus judecății este exceptat de la obligativitatea tranșării prejudiciare în conformitate cu art. 25 alin. (2) din Legea privind accesul la informațiile de interes public combinat cu art. 163 lit. c) din Codul administrativ.

3. Corelând momentul comunicării răspunsului furnizorului de informații, cu momentul înaintării de către solicitantul de informații a acțiunii în judecată, se atestă întrunirea termenului legal de valorificare a acțiunii.

4. Partea reclamantă pretinde încălcarea dreptului de acces la informație.

5. Nu există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; nu există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; la aceeași sau la altă instanță de judecată nu se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept. La fel, acțiunea de contencios administrativ corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și a fost depusă de o persoană împuternicită.

În această ordine de idei, judecătorul constată cu certitudine că partea reclamantă a respectat rigorile de admisibilitate a prezentei acțiuni prevăzute la art. 207 din Codul administrativ.

Raționamentele instanței de judecată.

Articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru Drepturile Omului, obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanţelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (*Van de Hurk vs. Olanda*). Întinderea obligaţiei de a-şi motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (*Ruiz Torija vs. Spania şi Hiro Balani vs. Spania*). Pentru a răspunde cerințelor procesului echitabil, motivarea ar trebui să evidențieze că judecătorul a examinat cu adevărat chestiunile esențiale ce i-au fost prezentate *(Boldea vs. România, Helle vs. Finlanda).*

Controlul judiciar asupra puterii executive este denumit sugestiv „contencios administrativ”, prin care se înţelege activitatea de soluţionare de către instanţele de contencios administrativ, prevăzute de lege, a conflictelor în care, cel puţin, una dintre părţi este o autoritate

a administraţiei publice, un funcţionar al acesteia sau un serviciu public administrativ, conflicte generate din acte administrative ilegale ori din refuzul soluţionării unei cereri referitoare la un drept recunoscut de lege.

Conceptul de informație publică se referă la ”toate informațiile înregistrate sub orice formă, elaborate sau primite și deținute de autoritățile publice” (**art. 1 alin. (2) lit. b) din Convenția de la Tromsø – Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale din 2009, la care Republica Moldova este parte**). În comparație cu Convenția de la Tromsø, este stabilit în mod expres că definiția acoperă toate informațiile, indiferent de formă (suportul de stocare). Aceasta înseamnă că dreptul de acces se referă la informațiile înregistrate, în special sub formă de: document scris; document electronic; imagine; hartă; înregistrare audio, video sau audio-vizuală. Această listă nu este exhaustivă, deoarece, odată cu progresul tehnic, ar putea fi dezvoltate forme noi de înregistrare și stocare a informațiilor.

Cu toate acestea, este esențial să se sublinieze faptul că această definiție include accesul la informațiile existente deținute de furnizorii de informații, dar nu obligă furnizorii de informații să genereze informații noi. În special, definiția nu impune furnizorului de informații să desfășoare acțiuni de investigare, să întreprindă activități de cercetare, să evalueze fiabilitatea și calitatea informațiilor sau să colecteze date din surse externe.

În conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova privind interpretarea art. 34 din Constituție, dreptul de acces la informațiile de interes public are dublă natură, implicând atât dreptul de a solicita, cât și dreptul de a primi informații.

Judecătorul remarcă faptul că, accesul la informaţiile oficiale constituie un drept fundamental al persoanei de a fi informat, o modalitate de control asupra activităţii autorităţilor/instituţiilor publice, de stimulare a formării opiniilor şi participării active a populaţiei la procesul de luare a deciziilor în spirit democratic. Dreptul de acces la informațiile publice este garantat pentru toate persoanele fizice și juridice, fără nicio formă de discriminare bazată, de exemplu, pe cetățenie, reședință sau natură juridică. Caracterul său universal impune, de asemenea, absența oricăror privilegii speciale de acces la informații în legătură cu statutul solicitanților. Informația de interes public este produsă și deținută de instituțiile publice, din bani publici, adică ai contribuabililor. Ea este un bun public care aparține tuturor.

În accepțiunea Convenției de la Tromsø, *documente oficiale* înseamnă toate informaţiile înregistrate în orice formă, elaborate, recepţionate sau deţinute de către autorităţile publice.

La caz, partea reclamantă insistă pe furnizarea informațiilor revendicate prin cererea din 31 iulie 2024. Judecătorul consideră că răspunsul nr. 01-20/389 din 09 august 2024, emis de Agenția Națională a Arhivelor este plauzibil, comprehensibil și exhaustiv, din moment ce ultimul a oferit întreg volumul de informații deținute.

Or, răspunsul furnizorului de informații – *”Prin Hotărârea Guvernului nr. 677/2023 a fost aprobată noua structură a Agenției în care a fost creată Direcția digitalizare și e-Arhivă. La 05 ianuarie 2024, directorul adjunct al Agenției, Cerbu Alexandru, a depus o cerere către Ministerul Justiției de a fi transferat în funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă în conformitate cu prevederile art. 48 alin. (7) din Legea 158/2008. Altă cerere la funcția*

respectivă până la data de 01 iunie 2024 nu a fost depusă în adresa Agenției", răspunde în mod elocvent la întrebarea solicitantului de informații *"Cine a deținut în calitate de titular funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în perioada de 02.01.2024 - 26.02.2024, inclusiv. Totodată a solicitat prezentarea informației cine a îndeplinit interimatul funcției de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă din cadrul Agenției Naționale a Arhivelor în această perioadă".*

De altfel, în contextul art. 123 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, prin răspunsul Agenției Naționale a Arhivelor nr. 01-20/420 din 05 septembrie 2024 s-a informat Spiridonov Irina că *din 02 ianuarie 2024 până la data de 26 februarie 2024, funcția de șef Direcție digitalizare și e-Arhivă a fost vacantă. Prin răspunsul nr. 01-20/389 din 09 august 2024, a fost informată Spiridonov Irina despre acest fapt. Potrivit art. 28 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 158/2008, ocuparea funcției publice se face prin transfer. Respectiv la data de 05 ianuarie 2024, directorul adjunct al Agenției, Cerbu Alexandru a depus cerere către Ministerul Justiției de a fi transferat în funcția de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă. Interimatul funcției de șef al Direcției digitalizare și e-Arhivă nu a fost aplicat deoarece la data de 05 februarie 2024, Argint Alexandru a fost numit șef adjunct interimar al Direcției digitalizare și e-Arhivă care îndeplinea sarcinile și atribuțiile ambelor funcții*.

În concluzie, acțiunea cu privire la furnizarea informației este neîntemeiată și este pasibilă respingerii.

În conformitate cu prevederile art. 25-29 din Legea nr. 148 din 09 iunie 2023 privind accesul la informațiile de interes public, art. 218. lit. a), 219, 224, 225, 229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, judecătorul,

h o t ă r ă ș t e:

Se respinge ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ înaintată de Spiridonov Irina împotriva Agenției Naționale a Arhivelor privind accesul la informația solicitată prin cererea depusă la 31 iulie 2024.

Hotărârea susceptibilă de atac cu apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile de la pronunțarea/notificarea dispozitivului hotărârii judecătorești, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani).

Judecătorul **Gandrabur Marcel**